

INTEGRITY

PROXIMITY

PRAGMATIC APPROACH

FLEXIBILITY

STRONG INTERNATIONAL NETWORK

Nieuwsbrief

Nr. 02-2009

Wet op continuïteit van ondernemingen: gerechtelijk akkoord wordt gerechtelijke reorganisatie	02
Wet versoepelt het afboeken van vorderingen en schulden	03
Voortaan 1 euro aftrekbaar per maaltijdcheque	04
FAQ	05
Economische herstelwet zorgt voor verlenging van de uitoefenperiode van aandelenopties	07
Maandelijkse terugbetaling van btw-tegoeden	08
Boeken van voorzieningen voor pensioenen	09
Short News from BDO	11

Auditors
Accountants
Advisors

BDO knows its business!

Wet op continuïteit van ondernemingen: gerechtelijk akkoord wordt gerechtelijke reorganisatie

De Wet van 31 januari 2009 betreffende de continuïteit van ondernemingen is vernieuwend voor de manier waarop in België wordt omgegaan met ondernemingen in moeilijkheden. De fase voorafgaand aan het eventuele faillissement, gekend onder de regeling van het gerechtelijk akkoord, werd hierbij grondig gewijzigd. Voortaan spreekt men van een "gerechtelijke reorganisatie", waarbij ondernemingen een herstelplan afsluiten onder toezicht van een rechter.

Hieronder volgt een kort overzicht van de in de wet voorgestelde maatregelen.

Toepassingsgebied: handelaars en vennootschappen, met uitzondering van vrije beroepen

De wet is van toepassing op handelaars, handelsvennootschappen, landbouwvennootschappen en burgerlijke vennootschappen met een handelsvorm. De wet is niet van toepassing op de burgerlijke vennootschappen met een handelsvorm die de hoedanigheid hebben van een lid van een vrij beroep of waaronder de beoefenaars van een vrij beroep hun activiteit uitoefenen.

Gerechtelijke reorganisatie

De gerechtelijke reorganisatie heeft tot doel het behouden, onder toezicht van de rechter, van de continuïteit van het geheel of een gedeelte van de onderneming in moeilijkheden of van haar activiteiten. De reorganisatie laat toe aan de schuldenaar een opschorting van betaling toe te kennen (max. 6 maand, verlengbaar tot 12 of 18 maand), met het oog op:

- het bewerkstelligen van een minnelijk akkoord met twee of meer (eventueel alle) schuldeisers (onder toezicht van de rechtbank); of
- het verkrijgen van het akkoord van de schuldeisers over een reorganisatieplan (collectief akkoord met alle schuldeisers, goed te keuren door een bijzondere meerderheid en te homologeren door de rechtbank); of
- het toestaan van de overdracht onder gerechtelijk gezag aan één of meer derden van het geheel of een gedeelte van de onderneming of haar activiteiten. Hiertoe dient de schuldenaar een ver-

zoekschrift te richten aan de rechtbank. De staat van faillissement sluit op zich niet uit dat een procedure van reorganisatie geopend of verdergezet wordt. De rechtbank kan, op verzoek van de schuldenaar of van elke belanghebbende derde, een gerechtsmandataris aanstellen om de schuldenaar bij te staan in de reorganisatie. Als de schuldenaar of een orgaan ervan een kennelijk grove fout begaan heeft of blijkt geeft van kennelijk kwade trouw, kan de rechtbank, op verzoek van elke belanghebbende derde of van het openbaar ministerie, een voorlopig bestuurder aanstellen.

Voor deze gerechtelijke reorganisatie wordt ook in een fiscaal gunstregime voorzien (zie ander artikel in deze nieuwsbrief).

Gevolgen van de opschorting

Geen enkel middel van tenuitvoerlegging (bv. beslag) kan aangewend of voortgezet worden op de (on)roerende goederen van de onderneming. De schuldenaar kan niet failliet verklaard of gerechtelijk ontbonden worden. De schuldenaar kan nog steeds zijn schulden vrijwillig betalen. Betalingen tijdens de opschorting vallen niet in de verdachte periode. Lopende overeenkomsten worden niet beëindigd, ook al wordt dit in het contract anders bepaald.

Werknemers

De wet voorziet in verschillende stadia van de procedure in informatieverlening naar de werknemers toe.

Buitengerechtelijke reorganisatie

De schuldenaar kan aan twee of meer van zijn schuldeisers (eventueel aan alle schuldeisers) een minnelijk akkoord voor-

stellen, met het oog op de gezondmaking van zijn financiële toestand of de reorganisatie van zijn onderneming. Partijen bepalen vrij de inhoud van dit akkoord. Derden zijn erdoor niet gebonden. Dit akkoord wordt afgesloten zonder toezicht van de rechtbank, maar indien het voormelde doelstelling vermeldt en neergelegd wordt op de griffie van de bevoegde rechtbank van koophandel, vallen het akkoord noch de handelingen verricht in uitvoering ervan in de verdachte periode (d.i. de periode tussen staking van betaling en het vonnis van faillietverklaring).

Bewarende maatregelen

Op verzoek van de schuldenaar kan de rechtbank een ondernemingsbemiddelaar aanstellen, om de reorganisatie van de onderneming te vergemakkelijken. Op verzoek van elke belanghebbende kan de rechtbank gerechtsmandatarissen aanstellen, wanneer kennelijke en grove tekortkomingen van de schuldenaar of van zijn organen de continuïteit van de onderneming in gevaar brengen en de gevraagde maatregel van die aard is dat zij die continuïteit kan vrijwaren.

ann.dewilde@bdo.be
karen.keuleers@bdo.be
 BDO Atrio Juridische Adviseurs

Wet versoepelt het afboeken van vorderingen en schulden

De nieuwe wet betreffende de continuïteit van ondernemingen (zie ook elders in deze nieuwsbrief) bevat ook enkele fiscale nieuwigheden. Zo voorziet deze wet in een fiscale vrijstelling van bepaalde waardeverminderingen op handelsvorderingen en in een fiscale vrijstelling van bepaalde opbrengsten naar aanleiding van de kwijtschelding van een schuld.

Wet versoepelt fiscaal regime van waardeverminderingen

Indien onzekerheid bestaat inzake de betaling van een openstaande vordering op vervaldag kan hiervoor boekhoudrechtelijk een waardevermindering worden geboekt (art. 68 KB, W.Venn.). Een mogelijkheid waarvan tevens gebruik kan worden gemaakt indien op afsluitdatum de realisatiewaarde van de vordering lager ligt dan de boekwaarde.

Opdat de geboekte waardevermindering ook fiscaal aftrekbaar zou zijn als een beroepskost moet zij cumulatief voldoen aan een aantal bijkomende voorwaarden (art. 22 e.v. KB WIB92). Zo moeten de toekomstige verliezen o.a. als beroepskosten aftrekbaar zijn, maar ook hun oorsprong vinden in het lopende boekjaar.

Daarnaast voorziet het fiscale wetboek in een vrijstelling (lees fiscale aftrek) van waardeverminderingen op vorderingen wanneer op basis van de wet op het gerechtelijk akkoord een definitieve opschorting van betaling is bekomen (art. 48, lid 2 WIB92).

Waardevermindering mogelijk bij reorganisatieplan of minnelijk akkoord van een klant

De nieuwe wet betreffende de continuïteit van ondernemingen brengt nu een versoepeling van voornoemde fiscale principes. Hierdoor kunnen ondernemingen met slechte betalende vlugger overgaan tot het boeken van een fiscaal aanvaarde waardevermindering op hun openstaande vorderingen.

Zodra er voor een klant van uw bedrijf een reorganisatieplan is gehomologeerd

of een minnelijk akkoord is vastgelegd door de rechtbank, kan in het kader van de nieuwe wet een fiscaal aanvaarde waardevermindering (nieuw art. 48, lid 2 WIB92) worden toegepast. Daarbij is niet vereist dat uw onderneming zelf betrokken is bij dat herstelplan en de rechter uw onderneming bijvoorbeeld verzoekt om een deel van uw vordering te laten vallen.

Teruggaaf B.T.W. enkel indien men rechtstreeks betrokken is bij reorganisatieplan

Bemerk dat inzake de vordering tot teruggaaf van de B.T.W. op de niet betaalde verkopen het wel vereist is dat men rechtstreeks is betrokken bij het reorganisatieplan (lees dat men zelf een vermindering van zijn vordering heeft moeten toestaan). Het tijdstip waarop de oorzaak van teruggaaf van B.T.W. zich voordoet is de datum van homologatie van het collectief akkoord door de rechtbank of de datum van het vonnis bij een minnelijk akkoord (nieuw art.3, KB 4, W.BTW).

Vrijstelling van winsten bij afboeking schulden

De totstandkoming van een herstelplan of minnelijk akkoord zal doorgaans bij de schuldenaar aanleiding geven tot het afboeken van zijn schuld naar een post van de uitzonderlijke resultaten (CBN advies 143/1, Bul. 13, januari 1984). De aard van deze uitzonderlijke opbrengst moet in de toelichting van de jaarrekening worden commentariseerd.

Fiscaal wordt deze voorwaardelijk (tot terugkeer naar een betere financiële toestand) kwijtgescholden schuld echter beschouwd als een belastbaar winst-

bestanddeel van het tijdperk waarin die kwijtschelding wordt verleend (Com. IB 24/73).

Dit heeft als nefast gevolg dat een onderneming in financiële moeilijkheden geconfronteerd wordt met extra uitgaven onder de vorm van te betalen belastingen op de kwijtgescholden schuld.

Om hieraan te verhelpen voert de wet betreffende de continuïteit van ondernemingen een nieuw artikel 48/1 toe aan het WIB92. Daarin wordt voorzien in een vrijstelling van winsten opgetekend naar aanleiding van het afboeken van schulden ten gevolge van de homologatie van een reorganisatieplan door de rechtbank of ten gevolge van de vaststelling door de rechtbank van een minnelijk akkoord.

Dubbele fiscale stimulans

De invoer van deze vrijstelling betekent een aanzienlijke fiscale tegemoetkoming voor bedrijven in moeilijkheden die erin slagen hun financiële toestand te verbeteren. Immers bij een terugkeer naar een betere toestand dient men dit ook boekhoudrechtelijk tot uiting te brengen. De terug effectief geworden latente schuld moet dan weer op het passief worden geboekt via een uitzonderlijke kost (CBN advies 143/1, Bul. 13, januari 1984). Doch bij gebrek aan fiscale bepalingen ter zake geldt de primauteit van het boekhoudrecht en is deze uitzonderlijke kost integraal aftrekbaar. Daarnaast blijft de voorheen verkregen vrijstelling nog altijd behouden, wat een dubbele fiscale stimulans betekent.

dirk.vandendaele@bdo.be
BDO Atrio Accountants

Voortaan 1 euro aftrekbaar per maaltijdcheque

In de regel zijn maaltijdcheques een niet aftrekbare beroepskost in hoofde van de werkgever. De economische herstelwet brengt hierin deels verandering. Vanaf 1 februari 2009 kan één euro per maaltijdcheque fiscaal in kosten worden genomen.

Fiscaal regime maaltijdcheques...

Als werkgever wil je je werknemers op tijd en stond bedanken voor hun inzet. Met bijna 1,3 miljoen gebruikers is de maaltijdcheque het extra legale voordeel bij uitstek in de Belgische ondernemingen. Indien de toekenning van de maaltijdcheques voldoet aan een aantal voorwaarden (zie kaderstuk), zal de verkrijger hierop geen personenbelasting moeten betalen en zijn geen sociale bijdragen verschuldigd op het voordeel. Bij niet naleving van deze voorwaarden wordt de totale cheque als een belastbaar voordeel van alle aard beschouwd.

Kan de toekenning van maaltijdcheques worden aangemerkt als een sociaal voordeel in hoofde van de genietter (dus bij naleving van de voorwaarden), dan zal deze toekenning in hoofde van de werkgever evenwel beschouwd worden als een verworpen uitgave. Het niet aftrekbare gedeelte wordt daarbij beperkt tot het verschil tussen de nominale waarde van de maaltijdcheque en de persoonlijke bijdrage van de werknemer per cheque.

De bedragen die de werkgever betaalt boven de nominale waarde van de maaltijdcheque (drukkosten, leveringskosten, beheerskosten, edm.), zijn echter wel aftrekbare beroepskosten.

Bemerkt dat de aftrekbaarheid van één euro onvoorwaardelijk kan worden toegepast. Ook al maakt men dus geen gebruik van de mogelijkheid de tussenkomst in de maaltijdcheque als werkgever te verhogen, blijft 1 euro per maaltijdcheque aftrekbaar. Concreet betekent dit een belastingsbesparing van 0,34 EUR per maaltijdcheque (dat is de belasting van 33,99% op 1 EUR).

... met gelijktijdige aanpassing sociaal rechtelijk statuut.

Sinds enige tijd werd het fiscaal en sociaalrechtelijk statuut van de maaltijdcheque op elkaar afgestemd. Teneinde deze synergie te bewaren werd beslist ook op sociaalrechtelijk vlak de maximale werkgeverstussenkomst te verhogen van 4,91 EUR tot 5,91 EUR (KB 13 februari 2009). Boven dit grensbedrag wordt de toekenning van maaltijdcheques als bijdrageplichtig loon aangemerkt.

Op sociaal vlak kan de verhoogde tussenkomst met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2009 worden toegepast.

dirk.vandendaele@bdo.be
BDO Atrio Accountants

...versoepeld vanaf 1 februari 2009...

In het kader van het sociaal overleg tussen werkgevers en werknemers werd beslist de maximale tussenkomst van de werkgever in de maaltijdcheque te verhogen tot 5,91 EUR per cheque. Als compensatie voorziet de economische herstelwet dat met ingang van 1 februari 2009 één euro per maaltijdcheque aftrekbaar wordt als beroepskost (nieuw artikel 53, 14° WIB92). Verder wordt verduidelijkt dat dit bedrag niet vatbaar is voor indexaanpassingen.

Om als sociale voordelen te worden aangemerkt, dienen de maaltijdcheques aan de volgende voorwaarden te beantwoorden (voor de in artikel besproken aanpassingen) :

- De toekenning van de maaltijdcheque moet vervat zijn in een collectieve arbeidsovereenkomst op sectorieel vlak of op ondernemingsvlak ;
- Het aantal toegekende maaltijdcheques moet gelijk zijn aan het aantal dagen waarop de werknemer effectief arbeidsprestaties levert ;
- De maaltijdcheque wordt op naam van de werknemer afgeleverd ;
- De geldigheidsduur van de maaltijdcheque mag maximaal drie maanden zijn en mag enkel worden gebruikt ter betaling van een eetmaal of voor de aankoop van verbruiksklare voeding ;
- De werkgeverstussenkomst mag ten hoogste 5,91 EUR (voorheen 4,91 EUR) per maaltijdcheque bedragen
- De werknemerstussenkomst bedraagt ten minste 1,09 EUR per maaltijdcheque.

Welke documenten moet ik kunnen voorleggen bij een fiscale controle?

Voor de belastingplichtige is het interessant te weten welke documenten hij aan de administratie moet kunnen voorleggen in het kader van een fiscale controle en op welke wijze zij gemachtigd is hierbij te werk te gaan.

Er bestaan echter wel een aantal verschillen al naargelang het gaat om een controle van directe of de indirecte belastingen (btw-controle).

Wat moet ik kunnen voorleggen bij een controle van de directe belastingen?

Inzagerecht van de administratie

Het inzagerecht van de administratie in de boeken en bescheiden van een belastingplichtige (onderworpen aan de PB, VenB, RPB of BNI) met het oog op een correcte bepaling van zijn belastbaar inkomen, wordt geregeld in de artikelen 315 en 315bis WIB92.

Boekhoudkundige en andere documenten

De verplichting tot inzage geldt voor alle boekhoudkundige (naast de wettelijk verplichte) en alle andere documenten (facturen, prijsoffertes, kasticketten, vervoerdocumenten, werkfiches... al naargelang de activiteit van de belastingplichtige), die kunnen leiden tot de vaststelling van het belastbaar inkomen.

Elektronische boekhouding

In het kader van het nazicht van de elektronische boekhouding kan de administratie ook de werking van het computersysteem controleren (naast inzage nemen in de gegevens die het bevat) en kan zo verzoeken bepaalde gegevens in leesbare en verstaanbare vorm voor te leggen.

Geen voorleggingsplicht voor documenten van private aard

Stukken die louter nuttig of dienstig zijn, documenten van loutere private aard of gegevens die de administratie reeds zelf ter beschikking heeft (zoals loonfiches), worden fiscaal niet relevant geacht en hiervan kan geen inzage worden gevorderd. De voorleggingsplicht geldt enkel met betrekking tot financiële rekeningen met een (gedeeltelijk) professioneel karakter.

Voorleggingsplicht voor register van aandelen en obligaties

De wet voorziet echter uitdrukkelijk in een voorleggingsplicht van de registers van aandelen en obligaties op naam alsmede de aanwezigheidslijsten van de algemene vergaderingen (voor vennootschappen) en stukken met betrekking tot buitenlandse bankrekeningen (voor Belgische rijksinwoners) al dan niet met een professioneel karakter.

Enkel op verzoek van de administratie

Documenten dienen ook slechts te worden voorgelegd op verzoek van de administratie. Niets belet de administratie evenwel om gebruik te maken van stukken die de belastingplichtige op eigen initiatief voorlegt.

Hoewel de administratie enkel over een recht tot nazicht beschikt en ze dus geen kopieën van stukken kan eisen (met uitzondering van de computerboekhouding) of verzoeken om documenten mee te nemen, worden in de praktijk echter de stukken vaak wel meegeven aan de controleur tegen afgifte van een ontvangstbewijs.

In principe dient het inzagerecht 'zonder verplaatsing' te worden uitgevoerd. Op verzoek van de administratie en mits vrijwillige instemming van de belastingplichtige kan de voorlegging van boeken en bescheiden ook plaatsvinden op het kantoor van de bevoegde controle. Hoewel de administratie niet verplicht is haar bezoek aan te kondigen, zal ze in de praktijk de belastingplichtige normaal wel voorafgaand op de hoogte brengen van de controle via een aangetekend schrijven met daarin een aanduiding van de voor te leggen stukken.

Bewaarplicht van de belastingplichtige

De gebruikelijke plaats voor boekeninzage is de plaats waar de boeken en bescheiden verplicht moeten worden bewaard zijnde het kantoor, agentschap, bijhuis, beroeps- of privélokaal waar ze werden opgesteld of toegezonden.

Bewaringstermijn van 7 jaar

De wettelijke bewaringstermijn bedraagt 7 jaar te rekenen met ingang van het (boek)jaar volgend op het belastbaar tijdperk. Omwille van specifieke omstandigheden en op basis van een schriftelijke aanvraag bij de bevoegde hoofdcontroleur staat de administratie toe dat (bepaalde) boeken en bescheiden elders worden bewaard (vb. bij de boekhouder of adviseur). Op de dag van een aangekondigde controle dienen deze stukken echter opnieuw in het bezit te zijn van de belastingplichtige. In geval van een niet-aangekondigde controle, moet de belastingplichtige de persoon of instelling kunnen aanduiden die de stukken in bezit heeft en deze verzoeken de stukken op korte tijd terug te bezorgen.

Bezoekrecht van de administratie

Controleambtenaren, voorzien van een aanstellingsbewijs, hebben daarnaast ook vrije toegang tot de beroepslokalen met het oog op het verifiëren en controleren van de werkzaamheden, de voorraden en de bedrijfsmiddelen. Boeken en bescheiden kunnen slechts worden ingekeken mits verzoek tot voorlegging. De controleambtenaar is niet verplicht spontaan zijn aanstellingsbewijs voor te leggen en wanneer de belastingplichtige er niet om verzoekt, impliceert dit dat deze heeft ingestemd met de controle. Hij kan nadien dan ook niet langer de onrechtmatigheid van de controle inroepen (Cass. 12 september 2008). Deze beslissing werkt ook door inzake btw.

Wat moet ik kunnen voorleggen bij een btw-controle?

Inzagerecht en bewaarplicht

Inzake btw wordt het inzagerecht van de administratie geregeld in de artikelen 60, 61, 62bis en 64 W.BTW waarvan hierna de voornaamste bepalingen worden toegelicht.

Bewaarplicht van 7 jaar voor alle boeken en stukken

Er geldt inzake btw in principe een algemene bewaringstermijn van 7 jaar voor boeken en stukken.

Voor btw-plichtige en niet btw-plichtige rechtspersonen geldt deze verplichting eveneens met betrekking tot facturen in verband met intracommunautaire verwervingen van goederen en in het buitenland verrichte aankopen, de handelsboeken, de boekingsstukken, de contracten, de bestelbons, verzendingsstukken, rekeninguittreksels, betalingsstukken alsmede alle andere stukken met betrekking tot de uitgeoefende beroepswerkzaamheid. Hetzelfde geldt voor gegevens met betrekking tot een elektronische boekhouding. Enkel deze documenten maken het voorwerp uit van de stukken die in het kader van een controle, zonder verplaatsing en op verzoek van de administratie, verplicht moeten worden voorgelegd.

Controle in hoofde van een derde mogelijk

In tegenstelling tot een controle inzake directe belastingen kan een btw-controle rechtstreeks gericht zijn op het controleren van de btw-toestand in hoofde van een derde (en niet in hoofde van de gecontroleerde persoon zelf). Wanneer de administratie een controle uitvoert met het oog op de btw-situatie in hoofde van derden, dient de controleur in het bezit te zijn van een voorafgaande machtiging wanneer inzage wordt verzocht in boeken en stukken waarvan de btw-wetgeving de bewaring of voorlegging niet voorziet. De controleambtenaar dient zich in principe dan ook ter plaatse (zijnde de plaats waar de boekhouding kan worden geraadpleegd) te begeven om de documenten in te zien, behoudens in bepaalde specifieke gevallen.

Plaats van bewaring en plaats van voorleggen dient niet overeen te stemmen

Inzake btw dient de plaats van bewaring en de plaats van voorlegging van de verplicht te bewaren stukken niet noodzakelijk overeen te stemmen. Papieren facturen dienen niet noodzakelijk te worden bewaard op het adres van het fiscaal domicilie van de tot bewaring gehouden personen (zijnde de leverancier/dienstverrichter of zijn medecontractant) maar de bewaring dient echter wel te gebeuren in België. Facturen mogen ook worden bewaard door een derde persoon, handelend in naam en voor rekening van de voormelde personen. Wanneer de administratie erom verzoekt dienen de factuurgegevens in het kader van een controle te worden voorgelegd op de plaats van het fiscaal domicilie van de gecontroleerde persoon. Facturen die op elektronische wijze worden bewaard, mogen echter ook in een andere EU-lidstaat worden bewaard op voorwaarde dat er vanuit België een effectieve en volledige online toegang bestaat tot de digitale factuurgegevens. Het bevoegde btw-controlekantoor dient voorafgaand dan wel schriftelijk op de hoogte te worden gebracht van de precieze locatie van archivering. Het taxatiekantoor inzake directe belastingen zal eveneens op de hoogte worden gebracht van deze kennisgeving (Circulaire nr. 16/2008).

Controle-ambtenaar heeft meenemingsrecht

De btw-controleambtenaar heeft in tegenstelling tot een controleur inzake directe belastingen, ook het recht om de boeken, facturen en stukken die in het kader van een controle (verplicht) moeten worden voorgelegd, mee te nemen tegen afgifte van een ontvangstbewijs (dat de meegenomen stukken inventariseert). Met betrekking tot boeken die worden gehouden door middel van een geïnformatiseerd systeem, hebben de ambtenaren daarenboven het recht kopieën te vragen in de door hen gewenste vorm. Het meenemingsrecht geldt wel enkel voor afgesloten boeken. Het meenemen van stukken zonder afgifte van een ontvangstbewijs leidt echter niet tot de nietigheid van de controle en de op basis daarvan gevestigde aanslag (Hof van Beroep Gent, 15 januari 2008).

Bezoekrecht is ruimer

Ook het bezoekrecht inzake btw is soepeler, daar de controleambtenaren, voorzien van een geldig aanstellingsbewijs, vrije toegang hebben tot de beroepslokale teneinde de boeken en stukken te onderzoeken. Dit betekent dat controleambtenaren inzake btw dus wel gerechtigd zijn zelf op zoek te gaan naar boeken en bescheiden binnen de onderneming van de belastingplichtige. Men beschikt hier over een zgn. huiszoekingsrecht. In de praktijk kan dit echter tot problemen leiden wanneer een controle wordt uitgevoerd door ambtenaren die zowel optreden inzake directe belastingen als btw. In 2006 gaf de minister van Financiën reeds aan dat het de bedoeling zou zijn de wet aan te passen in die zin dat ook de controleambtenaren inzake directe belastingen het recht zouden hebben om boeken en bescheiden te controleren zonder voorafgaand verzoek tot voorlegging.

Conclusie: controlebevoegdheid btw-administratie veel ruimer

Op basis van het bovenstaande kan worden gesteld dat de controlebevoegdheden inzake btw veel ruimer zijn dan inzake directe belastingen. Het belangrijkste onderscheid, dat bij een controle in de praktijk tot problemen kan leiden, is dat bij uitoefening van het bezoekrecht, btw-controleurs ook over een zgn. huiszoekingsrecht beschikken.

De houding van de belastingplichtige speelt zeker een belangrijke rol in het goede verloop van een fiscale controle. Bovenstaande verschillpunten zijn, ons inziens, van belang wanneer een fiscale controle echter moeizaam verloopt en er voor een procedureslag kan worden gevreesd.

erwin.boumans@bdo.be - liesbeth.broeckx@bdo.be
BDO Atrio Fiscale Adviseurs

Heeft u vragen met betrekking tot deze rubriek? Aarzelt niet om een e-mail door te sturen naar het volgende adres: newsletter@bdo.be

Economische herstelwet zorgt voor verlenging van de uitoefenperiode van aandelenopties

Uw vennootschap heeft in het verleden een pakket aandelenopties of warrants (verder: opties) uitgeschreven? Dan zult u wellicht de evolutie van de financiële markten en de algemene economische omstandigheden met veel aandacht gevolgd hebben. Net als vele anderen heeft u moeten vaststellen dat de marktwaarde van de aandelen waarop de opties werden toegekend onder het niveau van de uitoefenprijs is gezakt, waardoor de mogelijkheden om nog een financieel voordeel te realiseren bij uitoefening sterk zijn afgenomen. Erger nog, de belastingen die op het moment van de toekenning van de opties werden betaald, zijn niet recupereerbaar, wat de facto tot een verlies kan leiden.

Uitoefenperiode verlengd tot 5 jaar zonder extra fiscale last

Omdat de werkgevers niet zelf kunnen ingrijpen zonder dat dit bijkomende fiscale gevolgen zou hebben voor de begunstigten, heeft de wetgever een initiatief genomen. Artikel 21 van de economische herstelwet van 27 maart 2009 voorziet in een maatregel waarbij "voor de aandelenoptieplannen afgesloten tussen 1 januari 2003 en 31 augustus 2008, (...) de vennootschap die de opties aanbiedt, voor 30 juni 2009, met instemming van de begunstigten, de uitoefeningsperiode zonder bijkomende fiscale last met hoogstens vijf jaar kan verlengen".

Voorwaarden en procedures

Fiscale waarde van maximum 100.000 euro

De verlenging geldt voor een fiscale waarde van maximum 100.000 EUR per begunstigde per geheel van plannen waarop deze per werkgever heeft ingeschreven. Tijdens de besprekingen in de Kamercommissie voor Financiën werd gepreciseerd dat deze fiscale waarde gelijk is aan het bedrag dat effectief werd belast en aan de waarde van het voordeel in natura zoals dit berekend moet worden op grond van de wet van 26 maart 1999.

Intussen werd dit principe bevestigd in de recent gepubliceerde circulaire van 8 mei 2009.

Instemming begunstigten nodig

Tot de verlenging van de uitoefenperiode kan door een vennootschap slechts worden besloten met instemming van de begunstigten. In navolging van de circulaire van 8 mei 2008, mag men hieronder wellicht verstaan dat slechts de goedkeuring moet verkregen worden van die begunstigten aan wie de vennootschap de verlenging wenst aan te bieden en dat de omstandigheid dat niet iedereen met de verlenging instemt, geen beletsel vormt om de uitoefenperiode te verlengen voor diegenen die wel hebben ingestemd. De instemming van de begunstigten moet verkregen zijn op uiterlijk 30 juni 2009.

Het verkregen akkoord moet vervolgens worden betekend aan de belastingadministratie, uiterlijk op 31 juli 2009. Opnieuw naar analogie met de bepalingen van bovenvermelde circulaire, kan men besluiten dat deze betekening moet gebeuren aan de Dienstchef van de controle bevoegd voor het taxatiedossier inzake inkomstenbelasting voor de vennootschap in kwestie. [Indien de opties werden toegekend door een buitenlandse vennootschap, moet de betekening gebeuren aan de Dienstchef van de controle bevoegd voor de vennootschap ten behoeve van wie de begunstigten hun beroepswerkzaamheden verrichten.] Op de precieze vorm- en inhoudsvereisten van deze kennisgeving wordt in deze bijdrage niet verder ingegaan.

Enkel voor plannen afgesloten tussen januari 2003 en augustus 2008

Tot slot moet nog vermeld worden dat de verlenging geldt voor aandelenoptieplannen afgesloten tussen 1 januari 2003 en 31 augustus 2008. De circulaire specificeert dat dit alle opties betreft waarvan de datum van het aanbod zich situeert binnen de periode van 2 november 2002 tot 31 augustus 2008. Het is evenwel uitgesloten dat voor opties waarvan de uitoefenperiode werd verlengd, overeenkomstig de programmawet van 24 december 2002, een nieuwe verlenging kan worden toegepast.

Voorwaarden om een beroep te kunnen doen op deze verlenging van de uitoefenperiode

- Enkel voor plannen die afgesloten zijn tussen 1 januari 2003 en 31 augustus 2008
- Enkel mogelijk na instemming van de begunstigten
- Fiscale waarde van de aandelenopties mag de grens van 100.000 EUR niet overschrijden

peter.wuyts@bdo.be
BDO Atrio Fiscale adviseurs,
Lid van het Center of Competence
Employment Tax & Legal Services

Maandelijkse terugbetaling van btw-tegoeden

In het kader van het economisch herstelplan van de regering, werd de mogelijkheid om de btw-tegoeden maandelijks terug te krijgen uitgebreid. Deze uitbreiding is echter geen tijdelijke maatregel, zoals bepaalde andere maatregelen die in het kader van het herstelplan werden ingevoerd, maar is definitief. Een nieuwe aanschrijving (nummer 9 van 3 maart 2009) licht deze mogelijkheid nu gedetailleerd toe.

Vroeger alleen voor wie voor 30% vrijgestelde omzet realiseerde

In principe worden btw-tegoeden slechts één maal per kwartaal terugbetaald. Sinds 1993 kunnen sommige ondernemingen een machtiging krijgen om deze tegoeden maandelijks terugbetaald te krijgen. Deze mogelijkheid werd nu in het kader van het economisch herstelplan uitgebreid.

Vóór de recente wijziging was maandelijkse terugbetaling alleen mogelijk indien 30% van de omzet van de belastingplichtige bestond uit vrijgestelde handelingen zoals uitvoer, intracommunautaire leveringen van goederen en internationaal vervoer. Bovendien diende het belastingoverschot van het vorige kalenderjaar minstens 12.390 EUR te bedragen.

Uitbreiding van de omzet die in aanmerking komt om de 30% drempel te bereiken

De verlegging van heffing ligt vaak aan de basis van het ontstaan van btw-tegoeden. Vroeger konden deze tegoeden niet maandelijks worden terugbetaald zodat de verlegging voor veel ondernemingen een zware voorfinancieringslast veroorzaakte.

De versnelde teruggaaf van btw kan daarom nu ook aangevraagd worden door ondernemingen die factureren met de verlegging van heffing naar de medecontractant (voornamelijk bouwondernemingen en buitenlandse ondernemingen met een Belgisch btw-nummer maar zonder Belgische vestiging).

Bouwondernemingen mogen bovendien hun omzet die van het verlaagd tarief van 6% geniet mee in rekening brengen.

Ook leveringen van goederen of dienstprestaties die voor de toepassing van de btw in het buitenland gelokaliseerd worden komen in aanmerking wanneer zij de oorzaak zijn van een tegoed in België. Dit is bijvoorbeeld het geval voor verkopen van

goederen vanuit een buitenlandse opslagplaats waarnaar ze oorspronkelijk vanuit België zijn gevoerd, maar ook voor verkopen op afstand, verkopen van goederen met installatie in het buitenland, werkzaamheden in het buitenland waarvoor grondstoffen vanuit België naar het buitenland werden vervoerd en werkzaamheden aan goederen die materieel in België werden uitgevoerd maar voor de toepassing van de btw in het buitenland worden gelokaliseerd.

Saldo van 12.000 euro

Het minimumbedrag van het uitstaande btw-tegoed van het vorige jaar is ingevolge de nieuwe regeling verlaagd naar 12.000 EUR.

Voor dit bedrag wordt alle verschuldigde en aftrekbare belasting van de referentieperiode in rekening gebracht en de herzieningen die op deze handelingen betrekking hebben, met uitzondering evenwel van de vooruitbetalingen die houders van de vergunning ET14.000 moeten doen en van de aanpassingen van deze vooruitbetalingen.

Referentieperiode

De referentieperiode waarin de twee voorwaarden (30% nuttige omzet en tegoed van 12.000 EUR) moeten gerealiseerd worden is het kalenderjaar dat aan de aanvraag voorafgaat.

Voldoet men in deze referentieperiode niet aan de voorwaarden, dan mag als referentieperiode ook gekozen worden voor de 12 kalendermaanden die aan de aanvraag voorafgaan.

Nieuwe ondernemingen baseren zich op vooruitzichten. En ook ondernemingen die een belangrijke wijziging hebben doorgevoerd in hun commerciële of industriële organisatie (bijvoorbeeld een fusie of een splitsing) kunnen rekening houden met vooruitzichten.

Kwartaalaangevers

Belastingplichtige kwartaalaangevers die van de maandelijkse terugbetaling wensen te genieten, dienen over te schakelen naar het systeem van maandaangiften. Deze omschakeling wordt door de btw-administratie in de praktijk toegestaan vanaf het eerst volgende kwartaal. Een verzoek tot overgang ingediend vóór 30 juni, zal aldus ten vroegste in de aangifte van juli aanleiding kunnen geven tot teruggaaf.

bart.beheydt@bdo.be
cindy.debock@bdo.be

BDO Atrio Fiscale Adviseurs,
leden van het Center of Competence
VAT

Boeken van voorzieningen voor pensioenen

Of het nu het gevolg is van de huidige economische crisis en van het risico op herstructureringen die hiervan het gevolg zijn, dan wel een loutere trend, de laatste tijd valt het op dat de cijferberoeperen alsmear meer aandacht besteden aan de voorzieningen voor pensioenen. Een oprissing van de boekhoudkundige verplichtingen lijkt ons dan ook aangewezen.

Het Belgisch wetgevend kader

Een voorziening is een last die ontstaan is in de loop van het boekjaar maar waarvan de betaling pas wordt verwacht in de loop van een toekomstig boekjaar. De prestaties die verband houden met pensioenuitkeringen passen dus in deze begripsomschrijving. Zij worden overigens uitdrukkelijk beoogd door het Belgische boekhoudrecht, in de artikelen 3352 en 54 van het KB van 30 januari 2001. Volgens het beginsel van overeenstemming van kosten en opbrengsten met betrekking tot eenzelfde boekjaar wordt de bezoldiging van de werknemers ten laste genomen tijdens het boekjaar, met inbegrip van de uitgestelde bezoldigingen zoals de pensioenuitkeringen. De voorzieningen voor pensioenen worden door het boekhoudrecht niet afzonderlijk van de andere voorzieningen behandeld. Zoals iedere andere voorziening moet de waardering ervan gebeuren volgens een systematische methode die wordt vastgesteld door het bestuursorgaan van de vennootschap, en die wordt onderworpen aan de algemene criteria van voorzichtigheid, oprechtheid en goede trouw. Hoewel de meeste ondernemingen pensioenplannen afsluiten voor hun werknemers, zijn de voorzieningen voor pensioenen nochtans niet de meest voorkomende voorzieningen in de jaarrekeningen van de ondernemingen. Sinds 1 januari 1986 verplicht de wetgever de ondernemingen, teneinde de verbintenissen inzake pensioenen te onttrekken aan het risico op faillissement van de onderneming, om hun verplichtingen inzake pensioenen te voldoen via een onafhankelijk pensioenfonds (de OFP's – Organismen voor de Financiering van Pensioenen die werden georganiseerd door de wet van 27 oktober 2006) of een verzekeringsmaatschappij ("groepsverzekering").

Zo worden de premies die jaarlijks worden betaald aan de pensioenfonds of verzekeringen beschouwd als de enige kosten die worden erkend in de resultatenrekening van het boekjaar, vertrekkende van de hypothese dat deze bedragen een correcte en exhaustieve waardering vormen van de economische kostprijs van hun verplichtingen voor de beschouwde periode en dat uit dien hoofde geen enkele bijkomende voorziening moet worden geboekt in de rekeningen van de onderneming.

Pensioenplan met vaste bijdragen of met vaste prestaties

Deze redenering is geldig wanneer de onderneming een pensioenplan met vaste bijdragen afsluit, waardoor de werkgever zich verbindt tot het betalen van een vaste bijdrage aan de pensioeninstelling. In dat geval maken de betaalde premies de enige kost uit die wordt gedragen door de onderneming, aangezien het beleggingsrisico en het actuariële risico uitsluitend worden gedragen door de begunstigden. Een pensioenplan met vaste prestaties (of een "te bereiken doel" plan) garandeert ofwel het gestorte bedrag aan de werknemers bij hun pensionering (vaak gedefinieerd als een percentage van het laatste loon), ofwel een minimumrendement van de geïnvesteerde premies. Het risico op ontoereikendheid van activa op het ogenblik van de betaling van de prestaties wordt dus gedragen door de werkgever en kan leiden tot de vorming van voorzieningen om het verschil te compenseren tussen de betaalde premies en de huidige waarde van de activa van het plan. Bovendien kan de werkgever individuele

pensioenbeloften overeenkomen, dit wil zeggen voor bepaalde personeelsleden of bepaalde bedrijfsleiders op individuele wijze pensioenstortingen voorzien die niet kaderen in de traditionele collectieve pensioenplannen die hoger werden beschreven. Het gaat dan om de regeling van "gratis pensioen".

Vaststelling van het als voorziening te boeken bedrag

Rekening houdend met het voorgaande, moeten voorzieningen voor pensioenen worden geboekt in de volgende gevallen:

- de «te bereiken doel» pensioenplannen;
- de individuele beloften («gratis pensioenen»).

Wanneer de betaling van de uitkering meer dan een jaar na de balansdatum van de jaarrekening plaatsvindt, moet het bedrag op het passief worden geboekt aan de geactualiseerde waarde en niet aan de nominale waarde. De te vormen voorziening (berekend als de som van de individuele voorzieningen) zal dus afhankelijk zijn van het sterfterisico, van de rentevoet, van de vervaldatum en de spreiding van de betalingen. Dezelfde methode is van toepassing wanneer het plan voorziet in de indexatie van de pensioenprestaties. Merk op dat de frequentie van de betalingen (eenmalige, maandelijkse, jaarlijkse betaling) hoegenaamd geen invloed heeft op de vorming van de voorziening. Dit moet gebeuren op het ogenblik van het juridische ontstaan van de verbintenis. De methode die meestal wordt gehanteerd om de actuariële waarde te benaderen is die van de zogenaamde verworven rechten, die bestaat in de simulatie van de projectie van de diensten die door het betrokken personeel werden geleverd op de waardingsdatum, rekening houdend

met de demografische hypothesen (sterftecijfer), met de verwachte personeelsrotatie en met een actualisatievoet.

De meest geschikte actualisatievoet moet de rentabiliteit van de activa van het fonds weerspiegelen, dit wil zeggen gesitueerd zijn in een vork tussen het rendement van een verplicht fonds en het rendement van een aandelenfonds, hetzij op middellange en op lange termijn, respectievelijk 4% en 8%.

Merk op dat vennootschappen die op 1 januari 1986 ontoereikende voorzieningen hadden om de verbintenissen van vóór deze datum te dekken, vrijgesteld zijn van de vorming van een voorziening.

Vanuit het IAS/IFRS-standpunt

De internationale boekhoudnormen erkennen het voorzichtigheidsbeginsel niet en laten dus weinig bewegingsvrijheid betreffende de erkenning van voorzieningen. De IAS-norm 19 «Personeelsbeloningen» voorziet echter in het boeken van voorzieningen voor voordelen na de tewerkstelling, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de regelingen met vaste bijdragen en de regelingen met vaste prestaties.

In het eerste geval moeten de premies met betrekking tot het pensioenplan worden geboekt in de resultatenrekening van het boekjaar in de loop waarvan de geleverde diensten die recht geven op pensioensuitkeringen werden verricht door de werknemer.

Het boeken in een post van over te dragen kosten of van toe te rekenen kosten is noodzakelijk indien het bedrag van de gestorte bijdragen hoger of lager is dan het bedrag van de bijdragen die verschuldigd zijn ten opzichte van de prestaties die op de balansdatum van de jaarrekening werden geleverd door de werknemer.

Deze manier van boeken is in overeenstemming met het Belgische boekhoudrecht.

Betreffende de «te bereiken doel» plannen schrijft de norm de vaststelling van de kost van het boekjaar voor op grond van de «projected credit unit»-methode, waarbij het verschil tussen de verplichtingen betreffende de verstreken diensttijd en de activa van de regeling wordt geboekt op de balans.

Wanneer het pensioenplan in onderaanneming wordt gegeven bij een verzekeringsmaatschappij, beoogt de norm echter een gelijkaardige boeking als bij de regeling met vaste bijdragen, behalve indien de werkgever verplicht is:

- zelf de prestaties te betalen aan de begunstigde;
- aanvullende bijdragen te betalen voor het geval dat de verzekeraar niet alle prestaties betaalt die verband houden met de diensten die door de begunstigten werden geleverd tijdens de verstreken periodes.

De «projected credit unit»-methode bestaat in de verhoudingsgewijze verdeling van de dienstjaren. Elk dienstjaar geeft aanleiding tot een bijkomende eenheid van rechten op prestaties. De uiteindelijke verbintenis wordt verkregen door de afzonderlijke waardering van elke eenheid van recht.

De waardering van de verplichtingen moet worden verricht volgens een actuariële methode waarvan de actuariële hypothesen (sterfte, personeelsrotatie, aantal aangesloten bij het plan) en de financiële hypothesen (actualisatievoet, rendementspercentage van de activa) objectief, dit wil zeggen risicovol noch te voorzichtig, en wederzijds verenigbaar moeten zijn.

De actualisatievoet die wordt opgelegd door IAS 19 moet overeenstemmen met het tarief van de obligaties van ondernemingen van eerste categorie of, desgevallend, met het tarief van de staatsobligaties.

De actuariële winsten of verliezen met betrekking tot de verplichtingen en de activa van de regeling zijn het gevolg van de verschillen tussen de initiële hypothesen en de geobserveerde werkelijkheid. Elke wijziging van de actuariële hypothesen zal een actuariële winst of verlies tot gevolg hebben.

De norm legt verplicht de boeking in de resultatenrekening op van de gecumuleerde actuariële winsten en verliezen die uit de «marge» komen van 10% van het maximum van de geactualiseerde waarde van de obligaties en van de juiste waarde van de activa van de regeling op de balansdatum. De opname in de resultatenrekening kan gebeuren door een afschrijving van de winsten en verliezen over het gemiddelde van de periodes van toekomstige diensten van de actieve begunstigten. Een snellere boeking is toegelaten indien ze systematisch gebeurt, alsook een onmiddellijke boeking in het eigen vermogen.

De norm verduidelijkt eveneens dat de onderneming verplicht is rekening te houden met impliciete verplichtingen die voortvloeien uit de gebruiken en die van toepassing zouden zijn als aanvulling op de juridische verplichtingen die voortvloeien uit pensioenovereenkomsten, zoals bijvoorbeeld de indexering van de bedragen.

Hoewel ze meer uitgewerkt lijkt vanuit een technisch standpunt, verschilt de IAS-norm 19, die de personeelsbeloningen (en bijgevolg de pensioenen) behandelt, niet fundamenteel van de Belgische boekhoudpraktijk. Noteer evenwel dat de waardering tegen de juiste waarde van de activa van het «te bereiken doel» plan noodzakelijk is.

Wij herinneren er tenslotte aan dat de werkgevers die dit type plan hebben onderschreven er zich op het einde van ieder boekjaar moeten van vergewissen (zeker in deze onzekere financiële tijden) dat de aangelegde activa voldoende zijn om de aangegane verbintenissen te dekken.

In geval van onvoldoende dekking dient een aanvullende voorziening te worden aangelegd in de boekhouding van de onderneming.

philippe.blanche@bdo.be
alain.schellekens@bdo.be
 BDO Atrio Bedrijfsrevisoren

Kort Nieuws

BDO Atrio lanceert nieuwe website

BDO Atrio heeft zijn website in een nieuw kleedje gestoken. De website is nu nog toegankelijker en brengt meer nieuws uit onze business. Neem gerust een kijkje op: www.bdo.be

Kmo-portefeuille: Dirk Osaer erkend als adviseur

Dirk Osaer heeft op 11 mei 2009 een erkenningscertificaat ontvangen voor de KMO-portefeuille (steunmaatregel van de Vlaamse overheid). Deze erkenning is geldig voor een periode van 2 jaar en loopt tot 11 mei 2011. Meer gedetailleerde informatie over de KMO-portefeuille en voorwaarden vindt u op: www.kmoportefeuille.be. Wilt u weten of uw BDO-adviesvraag in aanmerking komt? Neem dan contact op met Dirk Osaer (dirk.osaer@bdo.be) of Jan Vandommele (jan.vandommele@bdo.be).

BVBA voor starter (S-BVBA)

Er is een wetsvoorstel ingediend waardoor u een BVBA zal kunnen oprichten met een maatschappelijk kapitaal van 1 euro. Na maximum vijf jaar moet de starters-BVBA worden omgeschakeld naar een andere ondernemingsvorm (met een minimumkapitaal van 18.550 euro).

Steeds fiches 281.50 opmaken voor commissielonen aan niet-inwoners

In een recente circulaire fluit de fiscus het Hof van Cassatie terug dat stelt dat de ficheverplichting niet geldt voor niet-inwoners zonder vaste inrichting in België. De fiscus is bijgevolg van oordeel dat buitenlandse commissielonen steeds op fiches 281.50 moeten worden vermeld, zelfs indien hiervoor een factuur werd ontvangen. Wie

deze verplichting negeert, riskeert een aanslag geheime commissielonen van 309%.

Fabrice Grogard en Michel Comblin zijn erkend door het AWEX als Exportstrategie-deskundigen.

In het kader van dit programma, dat openstaat voor zeer kleine Waalse ondernemingen (< 20 personen), stelt het Awex hen gratis een deskundige ter beschikking om hen te begeleiden bij het oplossen van een specifiek exportprobleem. Het programma wordt voorgesteld op www.awex.be. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met: Fabrice Grogard (fabrice.grogard@bdo.be) en/of Michel Comblin (michel.comblin@bdo.be).

Geen arbeidsvergunning meer nodig voor bijna alle Oost-Europese EU-landen

De onderdanen van Polen, Hongarije, Tsjechoïë, Slovenië, Slowakije, Estland, Letland en Litouwen zijn zoals de onderdanen van de "oude" lidstaten van de EU, vanaf 1 mei 2009 vrijgesteld van de verplichting een arbeidsvergunning te hebben om in België als werknemer te werken. Voor de onderdanen van Roemenië en Bulgarije wijzigt er niets en blijft de verplichting bestaan om over een arbeidsvergunning te beschikken tot 31 december 2011.

Aangifte in de vennootschapsbelasting aanslagjaar 2009: model en indieningsdatum

Het model van het aangifteformulier inzake vennootschapsbelasting voor Belgische vennootschappen voor het aanslagjaar 2009 en de verklarende toelichting zijn beschikbaar gesteld op de website van het Ministerie van Financiën (Vensoc).

De normale uiterste indieningsdatum voor de aangifte in de vennootschapsbelasting is:

- 15 september 2009 indien de aangifte op papier wordt ingediend; en

- 15 oktober 2009 indien de aangifte elektronisch wordt ingediend.

Voor de aangiften die na 15 september 2009 ingediend moeten worden, ligt de indieningsdatum voor de elektronische aangifte automatisch één maand na de normale uiterste indieningsdatum.

News from the network

CEO BDO International blogt

Jeremy Newman, de nieuwe CEO van BDO International, heeft zijn eigen blog. Neem eens een kijkje op zijn blog: <http://blog.e-bdo.com>, en volg zijn ervaringen mee op de voet.

BDO Stoy Hayward (UK)

De Financial Times heeft voor het tweede jaar op rij BDO Stoy Hayward in de top 50 geplaatst van de beste plaats om te werken in het Verenigd Koninkrijk. Het is het enige accountingbedrijf dat in deze top 50 staat.

Agenda

- BDO "Expat Conference" op 21 september 2009 in Brussel voor cliënten en relaties
- 8 fiscale ontbijtsessies in Namen en Luik van oktober 2009 tot juni 2010

Meer informatie over deze evenementen vindt u op de evenementenpagina van de BDO-website (www.bdo.be).

Auditors Accountants Advisors

BDO Atrio Antwerpen	Uitbreidingstraat 66/13 T. +32 (0)3 230.58.40 - F. +32 (0)3 218.45.15	B-2600 Antwerpen bdoantwerpen@bdo.be
BDO Atrio Brussels	The Corporate Village, Da Vincilaan 9 - Box E.6, Elsinore Building T. +32 (0)2 778.01.00 - F. +32 (0)2 771.56.56	B-1935 Zaventem bdobrusse@bdo.be
BDO Atrio Gent	Axxes Business Park, Guldensporenpark 100 - blok K T. +32 (0)9 210.54.10 - F. +32 (0)9 232.43.40	B-9820 Merelbeke bdogent@bdo.be
BDO Atrio Hasselt	Prins Bisschopssingel 36/3 T. +32 (0)11 28.60.60 - F. +32 (0)11 28.52.78	B-3511 Hasselt bdohasselt@bdo.be
BDO Atrio DFSA Lasne	Chaussée de Louvain 428 T. +32 (0)2 352 04 90 - F. +32 (0)2 351.04.87	B-1380 Lasne delvaux@dfsa.be
BDO Atrio Liège	Rue Waucomont 51 T. +32 (0)87 69.30.00 - F. +32 (0)87 67.93.58	B-4651 Battice bdobattice@bdo.be
BDO Atrio Namur	Parc Scientifique Crealys, Rue Camille Hubert 1 T. +32 (0)81 20.87.87 - F. +32 (0)81 20.14.14	B-5032 Les Isnes bdonamur@bdo.be
BDO Atrio Roeselare	Clintonpark, Ter Reigerie 7/3 T. +32 (0)51 26.08.40 - F. +32 (0)51 24.10.89	B-8800 Roeselare bdoroeselare@bdo.be
BDO Atrio Wavre	Ferme des Quatre Sapins, Chaussée de Huy 120A T. +32 (0)10 23 89 70 - F. +32 (0)10 23 89 99	B-1300 Wavre bdowavre@bdo.be

De opgenomen informatie in deze **Nieuwsbrief** heeft een signalerend en globaal karakter en is niet bedoeld als beroepsmatig advies. Onze adviseurs houden zich ter beschikking om verdere adviezen en acties terzake met u uit te werken. Wenst u deze **Nieuwsbrief** voortaan ook elektronisch te ontvangen, dan kan u ons contacteren via newsletter@bdo.be. U vindt onze **Nieuwsbrief** eveneens op www.bdo.be. Ook Frans-, Engels- en Duitstalige versies zijn beschikbaar.

V.U. Werner Lapage, p/a The Corporate Village
Da Vincilaan 9 Box E.6 - Elsinore Building - 1935 Zaventem.

